

AÐGERÐAÁÆTLUN HÖFUÐBORGARSVÆÐISINS Í LOFTSLAGSMÁLUM

Unnið í mars 2024 fyrir

Samtök sveitarfélaga á
höfuðborgarsvæðinu

Loftslagsstefna höfuðborgarsvæðisins

ásamt greiningu á stöðu málaflokksins og tillögum að aðgerðum
sem geta leitt til samdráttar í losun gróðurhúsalofttegunda

Loftslagsstefna samþykkt 2022

Samtök sveitarfélaga á
höfuðborgarsvæðinu

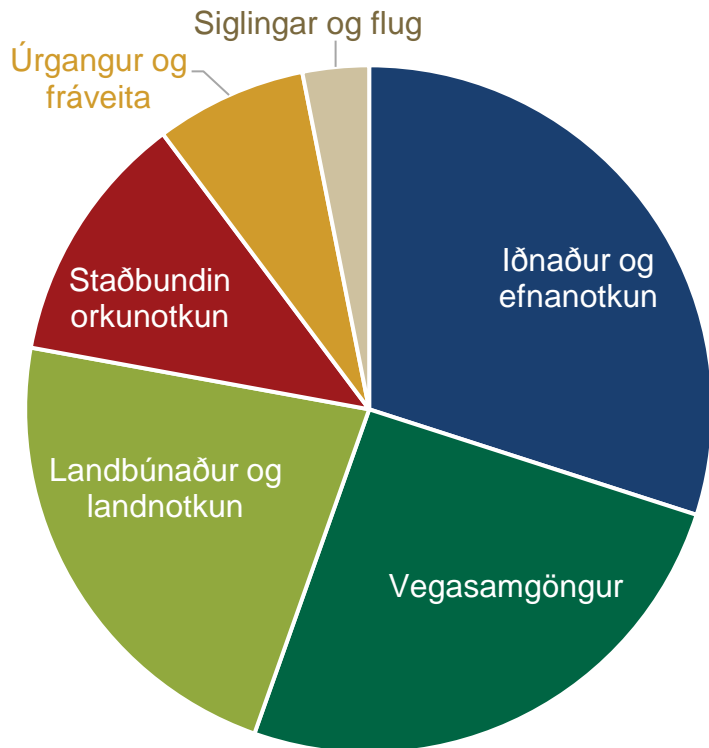

SÓKNARÁÆTLUN
HÖFUÐBORGARSVÆÐISINS

○ LEIÐIN AÐ LÆGRA KOLEFNISSPORI

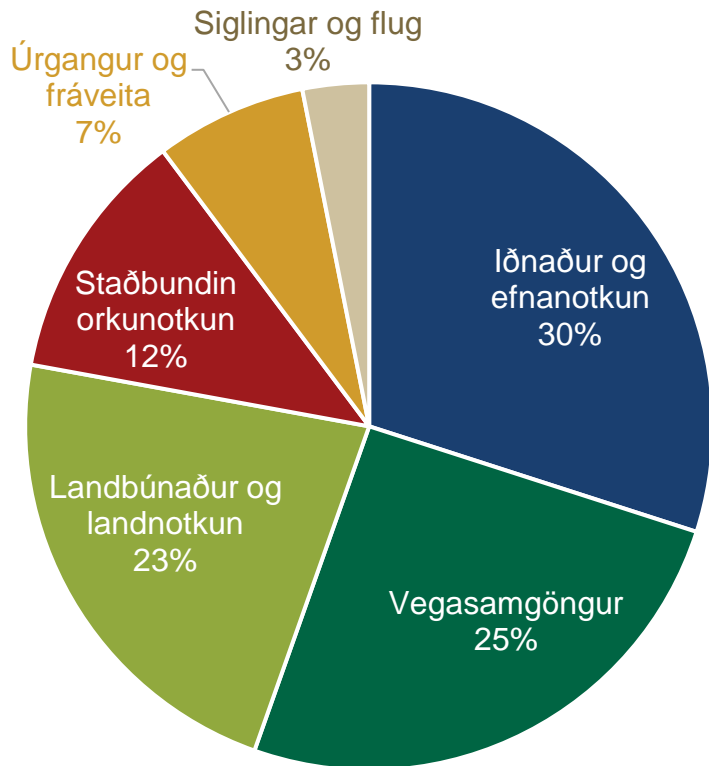
1. Vita hversu mikið við losum í dag
2. Vita **hvað** sveitarfélögin geta haft áhrif á
3. Vita **hvernig** sveitarfélögin geta haft áhrif
4. Innri stefna - Ákveða hver á að gera hvað, skipta verkum og ábyrgð
5. Setja á fjárhagsáætlun, velja aðgerðir með stærstum loftslagsávinningi per krónu
6. Meta áhrif á viðkvæma hópa og gæta sanngirni í loftslagsaðgerðum

○ ENDURREIKNAD KOLEFNISSPOR FYRIR 2022

LOSUNARFLOKKUR	ÁÆTLUÐ LOSUN (TONN CO2ÍG)
Lönaður og efnaferlar	429.594
Vegasamgöngur	364.892
Landbúnaður og landnotkun	329.252
Staðbundin orkunotkun	170.501
Úrgangur og fráveita	101.985
Siglingar og flug	44.761
SAMTALS	1.433.734

○ ENDURREIKNAD KOLEFNISSPOR FYRIR 2022

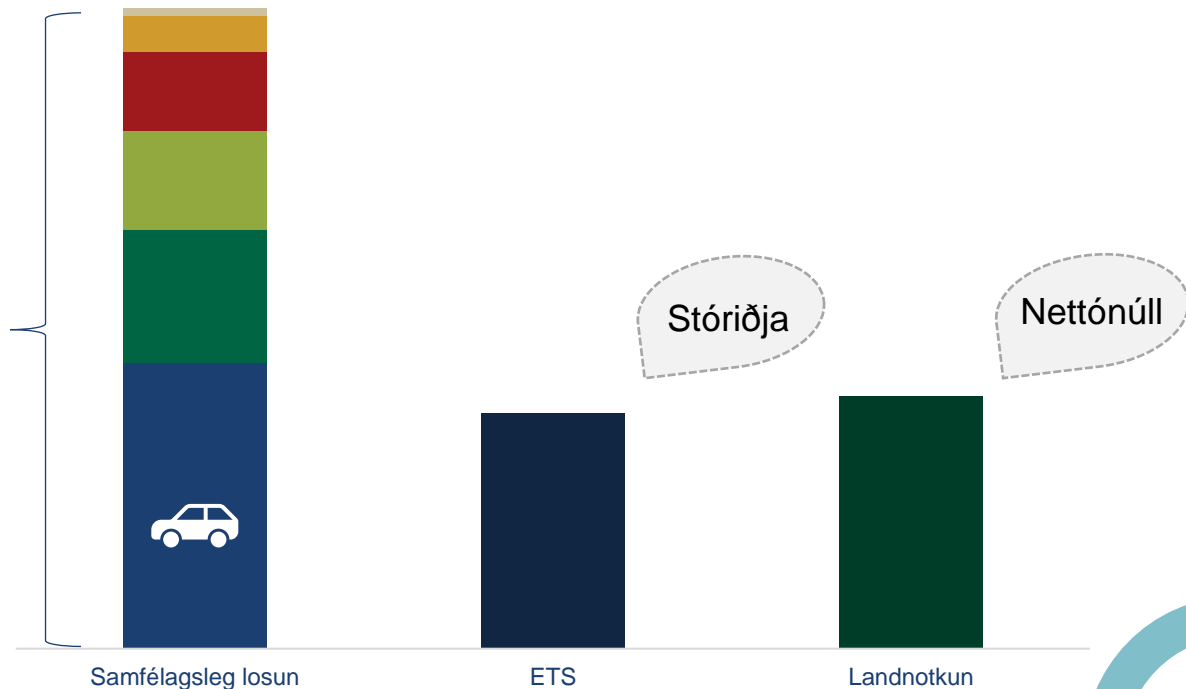
Ekki sambærilegt við útreikninga fyrir 2019.

Mikill munur á gögnum og aðferðum.

Verður núna hægt að endurtaka.

○ 2. HVAÐA LOSUN GETUM VIÐ HAFT ÁHRIF Á?

SAMFÉLAGSLEG LOSUN	
Landbúnaður	10 kt
Flug og siglingar	45 kt
Úrgangur og fráveita	102 kt
Efnanotkun	126 kt
Staðbundin orkunotkun	171 kt
Vegasamgöngur	365 kt

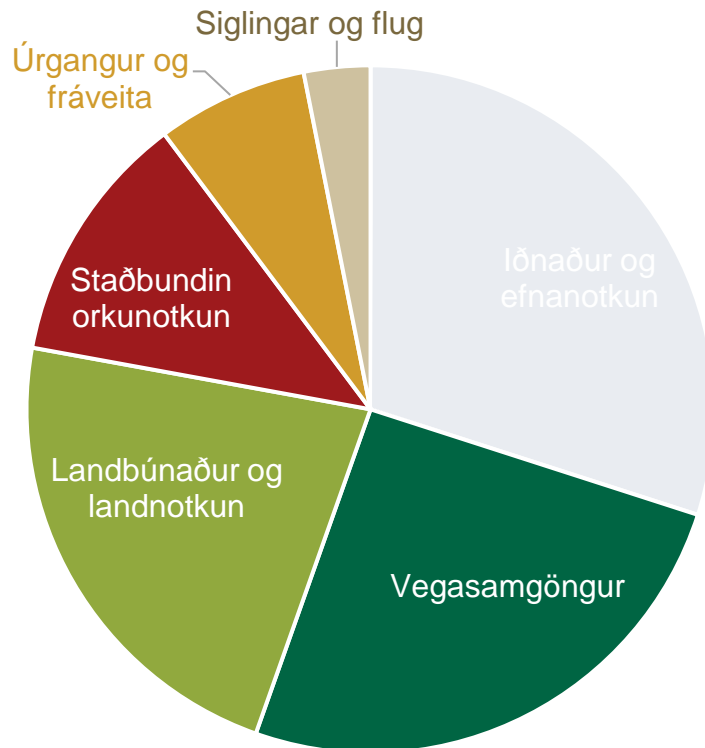

○ 2. HVAÐA LOSUN GETUM VIÐ HAFT ÁHRIF Á?

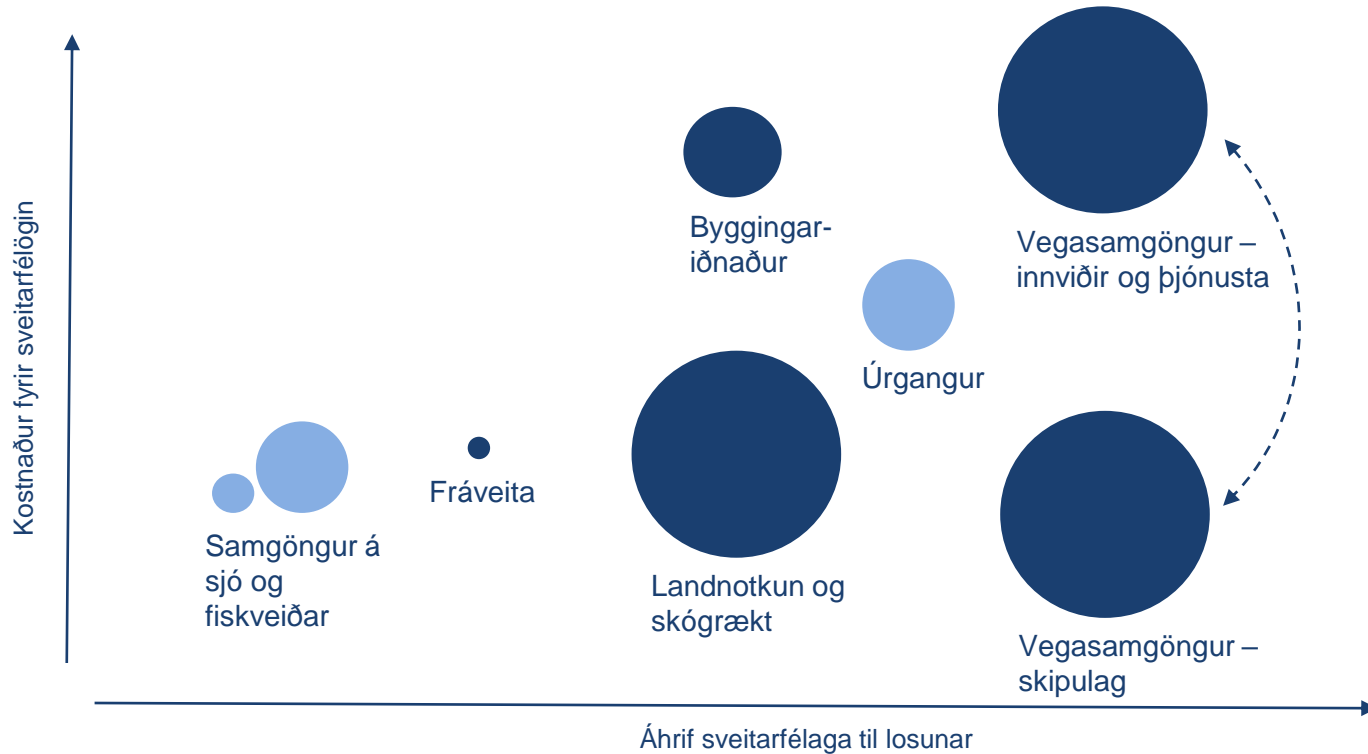
Hvað hafa sveitarfélögin áhrif á?

Einbeitum okkur að:

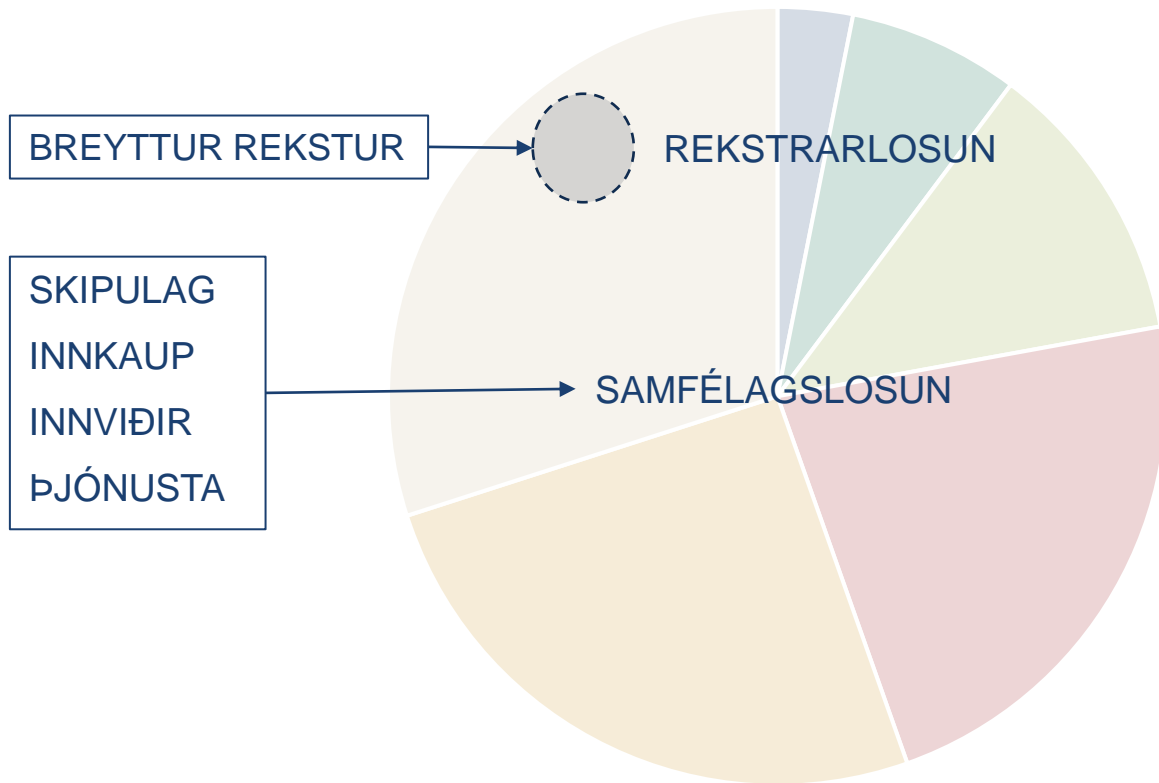
- Úrgangi og fráveitu
- Landnotkun
- Staðbundinni orkunotkun
- Vegasamgöngum
- Og eigin rekstri

○ 2. HVAÐA LOSUN GETUM VIÐ HAFT ÁHRIF Á?

○ 3. HVERNIG GETUM VIÐ HAFT ÁHRIF Á LOSUN?

Losun frá rekstri sveitarfélagsins er aðeins örlítill hluti samfélagslosunar innan sveitarfélagsins.

Breytingar í rekstri hafa mikil áhrif á litla stærð.

Hin verkfærin hafa áhrif á stóru stærðina en er oft erfiðara að mæla og meta árangur af aðgerðum.

○ 3. HVERNIG GETUM VIÐ HAFT ÁHRIF Á LOSUN?

LULUCF

Ábyrg landnotkun

○ 4. ÁKVEÐA HVER Á AÐ GERA HVAÐ

Virkja öll verkfæri sveitarfélagsins, sérstaklega:

- Umhverfissvið
- Skipulagsfulltrúa
- Innkaupastjóra
- Innviðadeild
- Fjármáladeild

Aðgerðir á loftslagsáætlun séu inni í ársáætlunum sviða, séu hluti af starfsmati sviðsstjóra.

	Skipulag	Innkaup og útboð	Innviðir	Þjónusta	Rekstur
Úrgangur	<ul style="list-style-type: none">• Takmarkanir eða skilyrði í skipulagi fyrir niðurrifi bygginga• Skilyrði um kolefnisútreikninga þar sem borið er saman niðurrif og endurnýting	Skilmálar í útboðum um: <ul style="list-style-type: none">• Flokkun, endurnýting og úrgangsförvarnir• Endurnýting jarðefna• Rífa minna, endurnýta meira í framkvæmdum.	<ul style="list-style-type: none">• Innviðir fyrir úrgangsméðhöndlun• Nýta moltu frá Gaju á landi sveitarfélaga• Nýta hringrásarefni í eigin verkefnum	<ul style="list-style-type: none">• Samræmd þjónusta, meiri flokkun• Skipulag á hirðu• Fræðsla um úrgangsmál	<ul style="list-style-type: none">• Flokkun í öllum stofnunum og byggingum• Hætta notkun einnota muna þar sem hægt er
Landnotkun	<ul style="list-style-type: none">• Reikna kolefnisspor skipulagstillagna• Endurheimt vistkerfa• Vernd votlendis og skóga				
Staðbundin Orkunotkun	<ul style="list-style-type: none">• Afsláttur af lóðaverði og gjöldum fyrir umhverfsvottaðar byggingar	<ul style="list-style-type: none">• Skilmálar um hlutfall vistvænna véla í eigin framkvæmdum• Kaupa vistvænar vélar• Meta möguleika á sameiginlegum vélalager	<ul style="list-style-type: none">• Umhverfissvottun eða fylgja vistvæn mannvirkjagerð í eigin framkvæmdum• Samstarf við rafmagns-veitur um rafmagn við framkvæmdastaði		<ul style="list-style-type: none">• Orkunotkun í byggingum (ljós, rafmagn, hitaveita)
Samgöngur	<ul style="list-style-type: none">• Skipulag sem fækkar bílferðum, uppbygging nærri samgönguásam• Minnka byggingar utan þéttbýlismarka• Auka gjaldtöku bílastæða, fækka gjaldfrjálsum stæðum• Lóð fyrir hringrás jarðefna	<ul style="list-style-type: none">• Gera kröfu um láglosunarþefriðar í útboðum, t.d. sorphirðu og skólaakstri• Vinna með öðrum opinberum aðilum að kröfum um endurnotkun jarðefna í útboðum	<ul style="list-style-type: none">• Innviðir f. almenningsamgöngur• Net göngu- og hjólastíga þvert á sveitarfélög• Háspennutenging á Skarfabakka• Samstarf við veitufyrirtæki um hleðslustöðvar fyrir bíla• Samstarf um deililausnir í samgöngum	<ul style="list-style-type: none">• Aukið framboð almennings-samgangna og deilifarartækja	<ul style="list-style-type: none">• Fækka ferðum á vegum sveitarfélags• Störf og þjónusta sveitarfélaga nærri samgönguásam og með góðu aðgengi fyrir hjól og göngu• Kaupa þefriðar og vélar sem losa lítið

○ MINNKA LOSUN Í REKSTRI → GRÆN SKREF

Flokkun og minni sóun

- Minnka notkun einnota búnaðar
- Bæta fræðslu og aðgengi að flokkun í byggingum sveitarfélagsins
- Draga úr matarsóun

Rafmagn og húshitun

- Minnka neyslu rafmagns og hitaveitu með ráðum úr grænu skrefunum
- Fjölga láglosunarbifreiðum og tækjum í eigu sveitarfélagsins

Vistvænar samgöngur

- Bjóða starfsmönnum samgöngusamninga
- Hafa góða aðkomu og aðstöðu fyrir hjólandi og gangandi starfsmenn og gesti

Vistvæn innskaup

- Endurskoða innskaupastefnu og auka vægi umhverfisþátta í innskaupum

Sækið innblástur á
www.graensskref.is

Aðeins nokkur dæmi með hér.

FRAMTÍÐIN

